

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Nyílt válasz sokaknak.

Pécs, 1900. szeptember 14.

Csávozszy Lajostól, a függetlenségi párt e régi kipróbált harcosától kaptuk a mai postával az alábbi figyelemreméltó cikket, melyet sietünk a következőkben közreadni:

Egyik régibb választó-kerületemből levelet vettem, melyben többek között ezeket olvasom:

„Mindezeknél fogva indokolt, hogy a választók már most behatóan foglalkozzanak azzal a kérdéssel; melyik politikai irányzatot támogassák a küszöbön lévő választásoknál.“

„A függetlenségi párt álláspontja az, mely az utóbbi években legkevésbé fejtetett ki nálunk a nép előtt. Azt tudjuk, hogy magasztos, hazafias elvek azok, melyek a függetlenségi párt zászlajára vannak írva, de a gyakori programváltozások és pártszakadások zavarólag hatottak. Az 1874-iki évben kiadott programja a pártnak, úgy látszik, már nincs érvényben, mert Madarász József képviselő ur az országgyűlés legutóbbi ülésében kötelességének tartotta kijelenteni, hogy most egyedül áll azon az alapon, melyet az 1874-ben megalakult párt elfogadott. Ha tehát ez nem a párt álláspontja, melyik az? Azt sem tudjuk itt megérteni a néppel, hogy ha van Kossuth párt, mikép lehet az, hogy Kossuth Lajos tanait a Kossuth párt el nem fogadja? Valamint azt sem, hogy míg mi alkotmányos uton akarjuk a függetlenségünket kivívni, az ellenpárt emberei azt mondják, hogy ez kivihetetlen.“

Másutt is fölmerülhetnek ily kérdések, de mivel magam is részt vettem a függetlenségi párt 1874-iki évi programjának megállapításánál, a következőkben van szerencsém válaszolni:

1874-ben alakítottuk meg a függetlenségi pártot.

Magyarország legyen önálló, független magyar állam, mely minden idegen beavatkozástól menten intézze minden ügyét, mely teljes önállósággal bírjon a közigazgatáson kívül a hadügy, pénzügy, nemzetközi viszonyok és közigazgatás minden ügyében,

Mindazon politikai és pártáryalatok tehát, melyek Magyarország önállóságát és függetlenségét kivívni óhajtják s e cél elérésére az 1867. XII. t. cikk eltörlését tartják első sorban szükségesnek, ország-szerete egy párttá alakulnak, szemben azokkal, kik az 1867-iki közös ügyes rendszer fenntartásában megnyugosznak.

Ez volt a függetlenségi párt programja. De szükségesnek tartotta itt a párt még azt is kijelenteni, hogy az általános szavazati jog alapján a választások községenként és titkos szavazás mellett történjenek; a teljes lelkiismereti szabadság törvény által biztosítottassék; a törvényhatósági intézmény népképviselői alaprakfektetve történelmileg kifejtett teljes hatáskörébe visszahelyeztessék és az önálló vámtérület fenntartása eszközöltessék.

Több más — nem közjogi kérdésekben — szintén kifejezte a párt nézeteit majd feliratokban, majd párthatározatokban. De az államélet terén oly nagy változásokban és oly sűrűn jelennek meg a társadalmi kérdések egész tömege, hogy azokat mind állandóan programba fölvenni teljes lehetetlenség. Nem is szükséges, a függetlenségi párt, mint igazi radikális párt, minden kérdést a legradikálisabb és leghazafiasabb irányban tartozik megoldani.

Ezen program alapján állott a párt tiz álló esztendeig 1884-ig, midőn Irányi Dániel megnyugtatóra a „függetlenségi“ párt elnevezéséhez még e szót is odafűzte „48“ és így lett a párt elnevezése „függetlenségi 48-as“ párt, a programhoz pedig egy pontot ragasztott, mely ekképen szól:

Magyarország -- Ó Felsege uralkodása alatt álló többi országokkal és tartományokkal csupán a fejedelem személyének azonossága által álljon viszonyban.

Emellett a függetlenségi pártnak 1874-ben kiadott programja továbbra is teljes épségében fenntartatváu.

Igy volt ez 1890-ig, midőn már 94 tagot számlált e párt.

1890-ben Ugron Gábor úgy vélte, hogy a párt nem egyöntetű, mert ott vannak olyanok is, kik Kossuth Lajos összeférhetlenségi elméletét magukéva teszik,

kivánta tehát, hogy a programban kimondassék, miszerint a függetlenségi 48-as párt a personal unio alapján, alkotmányos uton kívánja elveit megvalósítani. S miután indítványa el nem fogadtatott, tizenhatod magával kilépett a pártból s „48-as párt“ elnevezés alatt új pártot alakított.

Ugron Gábor később ismét visszament, később ismét kilépett a pártból. Voltak ezenkívül még kisebb-nagyobb akadékoskodások és kicsinyeskedések, melyek bizony, bizony nem voltak alkalmasak arra, hogy a párt országos tekintélyét növeljék a nemzet előtt.

Mindnyájunk hazafisága óvjon meg bennünket jövőre attól, hogy egyéni indulatoskodások, ellenszenvek és gyűlölködések fölébe kerekedjenek annak, amit a párt, illetőleg a haza érdeke követel.

De hát a függetlenségi párt alapelve mégis az és ma is az, amit az 1874-iki programjában lerakott. Hogy mind a nevet, mind a programját *némileg* módosították, az a függetlenségi párt igaz törekvéseiből, elveinek tisztaságából semmit le nem von és egyedül a tulságos aggodalom szüleménye volt.

— Personal unio. Pragmatika s zankcio. 1848.

— Elveink alkotmányos uton való érvényesítése.

— Kossuth Lajos összeférhetlenségi tana.

Ezek azok, amivel még sokan politikusaink közül sincsenek tisztában; egyikét kihagyni, másikat bevenni a programba — volt a viszálykodások egyik okozója.

Pedig nagyon egyszerű, világos a dolog. Tiszta mint a napfény.

Mit akar a függetlenségi párt 1874. évi programja? Akarja az 1790. X-ik szentesített törvény életbeléptetését, mely azt mondja:

Ámbátor a trónöröklés ugyanaz Magyarországnak, mint Ausztriának, *mindazonáltal* Magyarország szabad és egész kormányzati rendszerében független ország, mely semmi más országnak, vagy népnek leköteve nincs.

Az 1723. I., II. törvénycikket nevezik pragmatika szankciónak. Ez egy két oldalú szerződés, mely két részből áll. *Első*

Csuda olcsóság a BÉKA boltban!

Nyári és téli piquet paplan, zsebkendők, frotir és damaszt törülközők, továbbá vászon, kanavász, chiffon és grádli meglepő olcsón; szép választék selymekben és női ruhaszövetekben, új barchetek minden lehető színben és minőségben csak a BÉKA-nál kapható olcsón.

Irgalmasok-utca 10. sz. (Saját házban.)

részében a nemzet kötelezi magát, hogy a Habsburgház leányági trónöröklését elfogadja. *Második részében* pedig az uralkodóház kötelezi magát, hogy Magyarország minden jogát és szabadságát tiszteletben tartja. Hogy mit ért ezen jogok és szabadságok alatt, azt megmagyarázza az éppen imént említett 1790. X. törvény-cikk.

No már most mit akarnak az 1848. törvények? és mit akarunk mi? Hogy ezen kétoldalu szerződés megtartassék *csak* az első részében, *hol mi* vállalunk kötelezettséget, hanem megtartassék *második* részében is, hol az *uralkodóház* vállal kötelezettséget. Mindig az volt a baj, hogy a szerződésnek *csak az első része* tartatott meg, a második része nem.

Az 1848-iki törvények tehát azt akarták, hogy *intézmények* alkottassanak, melyek ezen szerződés megtartását biztosítsák. Mi is azt akarjuk. Semmi egyebet.

Programmunk nem kifogásolja sem a pragmatika sanctiót, sem a personal uniót, sem a 48-at. Sőt éppen azt akarja, hogy mindezek teljes érvényükben helyreállítassanak.

Semmi lényeges szükség tehát külön fölvenni a programba a pragmatika sanctiót, a personal uniót és a 48-at, mikor ezek ugyanis benne vannak. — Ez az egyik dolog.

Ami azt illeti, hogy tegyük a programba: alkotmányos uton akarjuk elveinket érvényesíteni — ez teljesen felesleges. Hiszen alkotmányos uton csináljuk. Harminchárom év óta alkotmányos téren mozgunk és alkotmányos uton iparkodunk érvényesíteni elveinket. Ha én Debrecenbe akarok menni s felülök a vasutra, minek nekem azt bizonyítgatni, hogy most én *vasuton* megyek Debrecenbe. Mi or már rajta is ülök és megyek is, és mikor azt mindenki látja. És aztán nem vagyok boldog, hogy gyalog menjek, mikor vasuton mehetek. De ha egyszer úgy fordulna a dolog, hogy valamely isten csodája elvinné a föld színéről a vasutat, no hát akkor megyek, úgy, ahogy tudok, de menni kell, mert nekem Debrecenben kell lennem.

Nekünk hazánk állami önállósága életkérdés. Enélkül élni sem nem tudunk, sem nem akarunk. Hogy ezt elérhessük, megmozdítunk minden követ, kézbe vesszünk minden fegyvert, mit az alkotmányos élet kezünkbe ad. De, ha valamely pokoli ármány elsőpörné előlünk az alkotmányos utat, no hát megyünk úgy, a hogy tudunk, mert nekünk hazánk állami önállóságához el kell érünk.

Ez a második dolog.

Itt van még a Kossuthal való szolidaritás. Az-e a mi programmunk, ami a Kossuthé, osztjuk-e mi Kossuth összeférhetetlenségi elméletét, vagy nem? És ha nem osztjuk, mikép hivatkozhatunk mi folyton Kossuthra?

Mint már említettük, a pragmatika sanctio, vagyis az 1723. I. II. törvény-cikk két részből áll. Egyik részében a nemzet, a másik részében az uralkodóház vállal magára kötelezettséget. De minthogy ezen kötelezettségeket az uralkodóház ne-

gyedfélszáz esztendőn keresztül sohasem tartotta meg, 1848-ban oly törvényeket hoztak, oly intézményeket létesítettek, melyek az uralkodóház abbeli kötelezettségének teljesítését biztosították volna.

De hát tudjuk, mi történt 48-ban. Alig hogy szentesítették e törvényeket, melyek hivatva lettek volna a pragmatika sanctio második része megtartásának biztosítására, az a végzetes családi és birodalmi politika, mely negyedfélszáz évig mindig a nemzet és a király közé ékelte magát, hogy ezek egymást soha meg ne érthessék, meg ne szerethessék, fegyverrel semmisítette meg a már szentesített törvényeket.

Irtózat még csak elgondolni is, hogy ez a nemzet, mely nem akart egyebet, mint szeretni királyát, hatalmassá és ragyogóvá tenni koronáját, hogy ezáltal maga is hatalmas és boldog lehessen, századokon keresztül egy megfoghatatlan gonosz, ostoba udvari politika áldozata lön.

Csoda-e, ha Kossuth látva e százados politika újból való feltámadását — és kegyetlenebbül, mint valaha — elvesztette hitét, reményét. Csoda-e, ha azon irtóztató katasztrófák után, az ártatlanul kiömlött sok vér és sok szenvedés iszonyatosságainak láttára Kossuth Lajos azon keserves meggyőződésre jutott, hogy Magyarország állami önállósága és függetlensége összeférhetetlen az uralkodó házzal, hogy míg a magyar király osztrák császár is lesz, sohasem fog eleget tehetni az uralkodóház azon kötelezettségének, melyet a pragmatika sanctioiban magára vállalt. Az osztrák császár mindig háttérbe fogja szorítani a magyar királyt. Az osztrák császár érdeke mindig más lesz, mint a magyar király érdeke.

A lélektan szabályai szerint Kossuth nem is gondolkozhatott máskép. Az 1848-iki loyális igyekezet meghiusulásából neki le kellett vonni a tanulságot s ez a tanulság nem lehetett más, mint az összeférhetetlenség tana.

Igen ám, de ennek a tannak csak 1867-ig, a koronázásig volt jogosultsága — még Kossuth Lajos szempontjából is.

Koronázás óta nincs. Koronázás óta Magyarország önálló állami berendezésének mikéntje nem *kizárólag* az uralkodó akaratától és tetszésétől függ, hanem a nemzet *elhatározásától* is.

Kossuth midőn kimondotta az összeférhetetlenséget, nem is sejtette, hogy az ég megsokalva e nemzet szenvedéseit, a királyné képében legjobb angyalát küldte ide, ki összehozta azokat, kik egymásnak voltak teremtve: királyt és nemzetet, de a kiket 33 év előtt távol tartott egymástól az idegen udvari politika.

A *mult*, igaz, Kossuth mellett szól, de a *jelen* Kossuth ellen szól, Kossuth *tapasztalása*, igaz, ellenünk szól, de a *mi tapasztalásunk* Kossuth ellen szól.

Harminchárom éve immár, hogy nemzet és király együtt van, de e harminchárom évben nem volt egy nap, nem volt egy pillanat, melyben hitünk, bizodalunk felséges urunk alkotmányos érzületében megingott volna. A nemzet alkotmányát

királyhoz méltó komolysággal és a legnagyobb lelkiismerettel őrzi. Az alkotmány pedig nem jelent egyebet, mint a nemzeti akarat teljesülését és ha a magyar nemzet törvényes képviselője akkép lesz meggyőződve, hogy az 1867-ik évben elfogadott alapot Magyarország boldogulhatása érdekében ép úgy, mint a korona fényének és biztonságának emelése céljából *fejlesztteni* kell — az állami önállóság teljes betetőzéseig úgy ez meg fog történni. Erről biztosít minket Magyarország királyának alkotmányos érzülete.

Mert hiszen ez az állami önállóság betetőzése nem csak Magyarország életérdeke, de az uralkodóház életkérdése is.

És ha ez nem fog bekövetkezni, ha hazánk állami függetlensége, melyet átvettünk, mint szent hagyományt őseinktől s melyet szent kötelességünk volna megőrizni gyermekeink számára, melyért ezredven át kiömlött annyi vér és megrepedt annyi szív, ha e függetlenség nem lesz valósággá, akkor Kossuth Lajosnak igaza lesz abban, hogy itt van *valahol* összeférhetetlenség, de ez az összeférhetetlenség nem az ország és király között, hanem az ország és képviselőtestülete között van.

Hiszen Kossuth maga kérte a nemzetet, kérte az uralkodóházat, hogy az ég szerelmére cáfolják meg őt, bizonyítsák be, hogy ő csalódásban volt, midőn az összeférhetetlenséget kijelentette. Tőlünk és az uralkodóháztól függ, Kossuth Lajos ebbeli meggyőződését megcáfolni, megdönteni.

Mikép lehet Kossuth Lajost abbeli meggyőződésében megcáfolni? Helyreállítani Magyarország önállóságát és függetlenségét, úgy a mint ezt a pragmatika sanctio második része s ennek magyarázatául szolgáló 1790: X. t.-cikk kimondja, helyreállítani az 1848-iki törvényeket, vagy ha ezen törvények nem felelnek meg minden paragrafusában a mai viszonyoknak, alkotni új törvényeket, de olyanokat, melyek az ország függetlenségét megóvják és ezen törvényeket aztán meg is tartani — akkor Kossuth Lajos meg van cáfolva s akkor Kossuth Lajos boldog lesz — még a tulvilágon is, mert neki nem volt más célja mindhalálig, mint a Habsburgok uralkodása alatt nemzete állami önállóságát helyreállítani és az uralkodóház érdekeit Magyarország érdekeivel — összhangzásba hozni.

Nem személyekről beszélt Kossuth, hanem arról, hogy a magyar királynak, miután ez osztrák császár is, más érdeke is van, nemcsak Magyarország érdeke. És ezen *más érdekek* megvalósítására ott van neki *a mi* hadseregünk, ott van neki *a mi* pénzünk, ott van neki *a mi* külpolitikánk is. Állítsuk kelyre az állami önállóságot, hogy ami pénzünk, ami hadseregünk arra a más célra, annak a más célra a megvalósítására ne szolgálhasson.

Ha 1867-ben megmarad a nemzet az 1861-iki feliratok alapján és a pillanatnyi jólét tallencséjeért oda nem adják a nemzet szent örökségét, Kossuth Lajos összeférhetetlenségi elmélete megdőlt volna már akkor önmagában. De a törvényhozás több-

sége, 1867-ben feladta 1861-iki álláspontját és miután feladta, magunkévá tettük mi, a függetlenségi párt — ezt az álláspontot, és fenn fogjuk azt tartani mindaddig, míg nemzet és király meg nem értik egymást. Kossuth maga mondja, hogy mi, függetlenségi párt nem tehetjük az ő politikai religiójának ezt a hitágazatát — az öszszoférhetetlenséget — magunkévá. Nem volna értelme, hogy mi ezt magunkévá tegyük.

Az 1848-iki alapon a nemzet megelégedésére való kiegyezhetése, vagy ki nem egyezhetése olyan kérdés, mely gyakorlatilag, végérvényesen még nincs eldöntve.

Annak eldöntése a mi feladatunk. Nemzet és király egyetértése fogja azt eldönteni.

Nekünk önálló magyar, hatalmas államot kell itt teremtenünk, mely a legjobb baráti viszonyban és szövetségben legyen. Ő felsége többi országaival és tartományaival, de mégis úgy, hogy ha a beláthatlan jövő bármi új alakulásokat mér is ki ezen országok számára, Magyarország mindig elég erős, egységes és független hatalom legyen, mely egymaga is képes a Habsburgok koronáját fentartani.

Mi egy önálló magyar birodalmat akarunk itt teremteni, mely befelé egységes, kifelé erős és hatalmas legyen, mely felséges urunk és királyunk többi országainak boldogulhatásukban, ha kell támaszuk, ha kell, védelmük legyen.

Ez oly dicső feladat, hogy nekünk ebben támogatónk nem lehet más, mint maga a király. A nemzet és király egyforma érdeke, hogy törekvésünket siker koronázza.

És mi rendületlen bizunk e sikerben. Rendületlen bizunk állami függetlenségünk visszaszerzésében királyunk uralkodása alatt, dacára ezen képviselőházi többségnek, mely ma az ország sorsát kezében tartja.

Ennek a képviselőtestületnek 33 évi története csakugyan azt bizonyítja, hogy ezzel Magyarország állami önálló függetlensége inkompatibilis. Sohasem emelte még fel szavát, mikor a nemzeti jogok visszaszerzéséről volt szó; mindent eltűrt, mikor a nemzet méltóságán csorba esett. Érzéketlenné vált az állami önállóság iránt, megfejtkezve a multról, nem törődve a jövővel.

Saját hatalmát félti csak, különben meghunyászkodó, határozatlan, bátortalan egész a gyávaságig.

Hazája iránti kötelességét, királyra iránti szeretetét nem tudja férfias komolysággal és határozottsággal egybekötni. Azt hiszi, királyra iránti hűségét csak úgy lehet kimutatni, ha elveit feladja, meggyőződését letagadja s megalázkodik a porig. Azt hiszi, a nemzet jogos igényeit nem szabad a trón előtt hangoztatni, mert az által saját önző igénye veszélyeztetik. Azt hiszi, hogy az igaz szó, kemény szó, kemény szóval pedig bevágja politikai szereplésének az utját. Azt hiszi, hogy uralkodójának kegyét csak úgy nyerheti meg,

ha szolga lesz, nem gondolva meg azt, hogy éppen ezzel a szolgálai gyávasággal két rendbeli árulást követ el: elárulja a haza és a korona legszentebb érdekeit.

Jaj pedig annak az országnak, melynek sorsa gyáva emberek kezébe kerül. Politikában legerősebb fegyver a bátorság. Hát még ott, hol a nép jogaira és igazságaira hivatkozhatni, mint nálunk. Ott a politikai bátorság mindenható. De mi gyávák vagyunk, mitőlünk nem fél senki. Mi csak lármázni tudunk, de ott is elhallgatunk rögtön, mihelyt más jobban lármázik. Ausztria jobban lármázott a kvóta kérdésben és győzött, mi fizetünk. Azt hittük, csak egy bőrünk van és kettőt huznak le rólunk.

Caesar a világhuralmat, Washington a szabadságot, Bismarck és Cavour a nemzeti egységet megteremthették volna-e, ha mindig az óvatosságot, a lemondást, a türelem és várakozást ajánlgattak volna a népnek? Soha! De nem is tették, hanem azt mondták: a ki élni akar, annak meg kell tudni halni is.

Ez a többség nem tud meghalni. Élni azonban akar. A választó közönségtől függ most, hogy meghaljon.

Kivihetetlennek mondják a függetlenségi párt elveit. De hát mért volna kivihetetlen? *Próbálta már valaki harminchárom év alkotmányos életünkben ezt keresztül vinni?* Harminchárom év óta kilencszer kérdezte már meg királyunk — választásokkor — a nemzetet: van-e valami kívánni valótok, szójatok! Az ország mind a kilencszer azt válaszolta: köszönjük felséges uram, nincs semmi kívánni valónk, meg vagyunk mindennel elégedve, úgy, amint van. És mindig ugyanazt a többséget küldte az országgyűlésbe. Micsoda örült hazugság tehát azt mondani, a függetlenségi párt elvei kivihetetlenek, mikor annak keresztülvitelét 33 év óta sohasem kérte a nemzet képviselőtestületének többsége!

Bécs városa megválasztotta Luegert polgármesterévé. Ő felsége nem hagyta helyben a választást. Talán azt mondták erre a bécsiek: Lueger megválasztása kivihetetlen, hagyjuk abba. Dehogymondták. Megválasztották Luegert másodszor is. Ő felsége ismét nem hagyta helyben a választást. Talán azt mondták erre a bécsiek: hiszen ez a választás keresztülvihetetlen, hagyjuk abba. Dehogymondták. Megválasztották Luegert harmadszor is és Ő felsége ekkor látván, hogy ez *komoly, elhatározott akarata a népnek*, mint alkotmányos fejedelem kötelességének tartotta a nép kívánságát teljesíteni és megerősítette Lueger megválasztását és azóta Bécs városának polgármestere.

Határtalan szemérmertlenség volna tehát azt mondani, hogy amit mi kívánunk komolyan és határozottan, azt Ő felsége nem fogná helybenhagyni. Előre azzal gyanusítani uralkodónkat, hogy szigorúan alkotmányos érzelmű, mint osztrák császár, de nem lenne szigo-

ruan alkotmányos érzelmű, mint magyar király. Ez hazugság. Gyalázatos hazugság. Ne higyjünk azoknak, kik így beszélnek. Ámitók.

Igaz, a hitfogyatkozás napjait éljük. De Istent hívjuk tanunak, hogy nekünk van hitünk, *mi hiszünk a függetlenségi eszmék győzedelmében.*

A hit azonban magában véve nem elég. Tenni is kell. *Hit csak úgy üdvözít, ha tettel együtt jár.*

A tett most a választók dolga lesz. Álljanak az 1874-iki, vagy álljanak az 1884-iki függetlenségi program alapjára — mindenki oda, hová keblének Istene vezérli — csak az ország állami függetlenségének legyenek tántoríthatlan hivei, akkor Madarász József képviselőt ott fogjuk találni magunk között, mert neki is az a programja:

— *Magyarország legyen önálló, független állam, mely minden idegen beavatkozástól menten intézze ügyeit.*

Igaz, régi nóta. De a »Miatyánk« még régibb és mégis elimádkozzuk mindennap. Amaz a mi politikai hitvallásunk miatyánkja, hangoztassuk mindennap mindaddig, míg be nem teljesül.

Csávolszky Lajos.

Vármegyénk virilistái.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. szept. 14.

Baranyavármegye virilistáinak az igazoló választmány által összeállított jövő évre szóló névsorát ma az alispán közzéteszi azzal, hogy a névsor mai naptól folyó hó 28-ig a vármegye székházán közszemlére ki lesz téve s ellene a felszólamlások ugyanez idő alatt adhatók be.

A névsorban összesen *kétszázhatvenhat virilista* van felvéve; a megye első virilistája *Hetyey Sámuel* megyéspüspök, ki 21329 kor. 02 fillér adót fizet. Utána jön *Biedermann Rezső* lovag (Szentegát) 14634 kor. 34 fillér adóval. Majd *Draskovich Iván* gróf (Sellye) 14041 kor. 30 fillér adóval; *Gross Antal* (Üszögh) 10761 kor. 84 fillérrel; *Spitzer Márk* (Siklós) 7602 kor. 54 fill.; *Brásay Kálmán* (Budapest) 5700 kor. 81 fill.; *Majláth György* gróf (Bakóca) 5248 kor. 07 fillér; *Driess Lajos* (Pécsvárad) 3728 kor. 40 fillér*; *Német Lipót* (Mohács) 3404 kor. 16 fillér*; *Müller Izrael* (Németbóly) 3040 kor. 58 fillér.

Kétezeren felüli adót fizetnek: *Stajevits János* Mohács, *Mándy Béla* Tésény, *Mándy Samu* Szt.-Lőrinc, *Wolf Zsigmond* Mohács, *Sziebert István* Német-Bóly, *Beck András* Mohács, *Weisz Lajos* Mohács, *Lang Adolf* Ivándárda.

Ezer koronán felül fizetnek adót: *Rosenfeld Simon* Budapest, *Országh Lajos* Kistelek, *Trischler Ármin* Német-Bóly, *Kohn Adolf* Harkány, *Saxer Justus* Dárda, *Reiter József* Dályok, *Flasits József* Mágocs, *Mautner Fülöp* Oroszló, *Blau Rezső* Mohács, *Jagics József* Mohács, *dr. Kiss Emil* Dárda, *Schwarz Manó* Bezedek, *Löwy Samu* Főherceglak, *Bujánits Tamás* Nagy-Kozár, *dr. Darázszy Ödön* Siklós, *Mirbach Ferenc* báró Somberek, *Freund Sándor* Mohács, *Toll Gyula* C.-Bogád, *Elvers Rudolf* Karancs, *Weisz Sámuel* ifj. Harkány, *Brand János* Mohács, *dr. Rüll Béla* u. ott, *Miskolczy Ármin* u. ott, *Steiner Nep. János* u. ott, *dr. Konec Adolf* u. ott, *dr. Andrits Tivadar* u. ott, *Visy Lajos* u. ott, *Greiner Samu* Szabad-Szt.-Király, *Szivér István* Siklós, *Prezlmayr Alajos* Mohács, *Bader Adolf* Himesháza, *Schnee Ignác* Bezedek.

Ezer koronán alul, de hétszáz koronán felül fizetnek adót: Nikolsburger Samu Dárda, dr. Löwy Jakab Mohács, Bihari Benő Dárda, Weisz Adolf Mohács, dr. Sági Ernő Siklós, Japics Mirkó Bezedek, Balassa Pál Izsép, Jancsits Sándor Siklós, Kroh Fülöp Dárda, Keserics Ferenc Mohács, Wamoscher László Dárda, Dvornics Gyóko Baán, Schneider János Német-Bóly, Oppenheim Simon Somberek, Nedopil Antal Laskafalu, Schreyer János Siklós, Rosenthal Samu Mohács, Auber István u. ott, Weisz Vilmos Siklós, Kardos Kálmán Hidasd, Héra József Rác-Tóttós, Kaltnecker Géza Dárda, Weisz Ödön V.-Dombó, Benkő Gyula Szent-Lőrinc, Hoffmann Ferenc Baán, Paskus Dávid Hercegszöllős, Nagy Gyula Dárda.

Hatszáz koronán felül fizetnek adót: dr. Stein Lajos Pécs, Roheim Ferenc Mohács, Bartonics Antal Villány, Tóth András Siklós, Groszmann Ádám Babarc, Böleskei Gyula Villány, Kohn Bernát Borjád, Klinger Ignác Babarc, Mlazovszky József Bolmány, Reitl Vilmos Hosszu-Hetény, dr. Jellachich Károly Dárda, Weisz Hermann Maróc, Weisz Jakab Mohács, dr. Troll Ferenc Siklós, Kovács Pávo Dályok, Fischer Lajos Pécs, Falk Ádám Maiss, Krausz Mihály Siklós, Graner Miksa Csúza.

Ötszáz koronán felül: Szita István Magyar-Hertelend, Fazekas Sándor Sellye, Fischer Sámuel Szt.-Katalin, Auber Vilmos Mohács, Beck Lajos Bicsérd, Schmidt Károly Mohács, id. Weisz Samu Harkány, dr. Réder Károly Mohács, Schuth Vince Villány, Kerkvarics Franyó Dályok, dr. Kaufmann József Mohács, Engel Gyula Pécs, Steinmann Hermann Kácsfalu, dr. Barna Lajos Sásd, Jeszenszky Lajos Pécs, Kurjasits Mátó Dályok, Gebauer Tivadar Szent-Lőrinc, Balaskó János Dárda, Pick Ignác Torjanc, Armuth Ferenc Mohács, Pesics Milos Kisfalud, Keszler Antal Véménd, Plank Kamill Német-Bóly, Krämer György Lancsuk, Novák Sándor Siklós, Löwenbein Salamon Versend, Kreth János Hidasd, Strausz Ignác Siklós, Krausz Lipót u. ott, Biró Imre Abaliget, öreg Zeitfogl Ferenc Lancsuk, Neib Márton Babarc, Kram György N.-Nyárad, Nádasy István Nasí, Klein Károly Siklós, Prakatur Pávo Dályok, Mautner Jakab Beremend, Schuth Vilmos Villány, Schell Antal Egerágh, Buchwald Ignác Lipova, Blum Sándor Siklós, Bárány Jakab Villány, Gayer Sándor Ivándárda, Kovács János Siklós, Emmert József Mohács, Prantner Ferenc Himesháza, Sziebert Károly Német-Bóly.

Négyzáz koronán felül hatvanheten fizetnek adót, a többiek — hatvanöten — pedig mind *háromszáz koronán felüli* adóval vétettek fel a virilisek névsorába s az utolsó — kétszázhetvenhatodik — helyen *Bugarin Jovó* (Kisfalud) van felvéve 353 kor. 64 fill. adóval.

A községi jegyzők egyesületének közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. szeptember 14.

A baranyavármegyei községi és körjegyzők egyesülete ma délelőtt tíz órakor a vármegyeháza közgyűlési termében közgyűlést tartott, melyen *Klombauer* Antal mohácsi jegyző, az egyesület elnökén kívül megjelentek *Beierlein* János hosszu-hetényi, *Bózsa* Kálmán hercegszöllősi, *Bálint* István sásdi, *Benyovszky* Mór szent-lőrinci, *Cupy* Ede patacsi, *Csanádi* István oszrói, *Farkas* József garéi, *Freytag* Lajos dunaszekesői, *Grosch* Vilmos kisfaludi, *Guttay* Lajos bakócai, *Kálmándy* József pellérdi, *Kisfaludy* Vidor bozsóki, *Kis* Nep. János nagyharsányi, *Kussinszky* Ferenc baáni, *Morvay* Ferenc viszlói, *Mesterházy* Sándor bicsérdi, *Marosy* Ignác helesfai, *Proksch* Arthur villányi, *Párok* Béla kaposszekesői, *Rák* Imre abaligeti, *Sebestyén* Adám csúza, *Trimmer* Lajos kovácshidai jegyzők, míg a jegyzői tisztet *Horváth* János püspökbogádi körjegyző, az egyesület jegyzője töltötte be.

Pontban tíz órakor nyitotta meg a közgyűlést *Klombauer* Antal elnök, ki a napirend tárgyalása előtt bejelentette a közgyűlésnek, hogy folyó szeptember hó hatodikán br. *Fejérváry* Imre főispán megnyitotta a közigazgatási tanfolyamot, mit a közgyűlés lelkes éljenzéssel örvendetes tudomásul vett, majd megemlékezik az elnök két egyesületi tag: *Gerő* Aladár és *Sudár* Imre elhunytáról, kiknek elhunytá fölötti részvétét a közgyűlés jegyzőkönyvébe igattatja.

Ezután áttértek a napirend tárgyalására, melynek első pontját az elnöki jelentés képezte. Az elnöki jelentés felolvastatván tudomásul vétetett s ezzel áttértek a pénztári számadások előterjesztésére.

A *Grosch* Vilmos pénztárnok által előterjesztett jelentésből kitűnőleg az egyesületnek még 1898 évben hatvannyolc korona 66 fillér pénztári maradványa volt. Ehhez az elmúlt évben előirányoztatott tagdíjakból 324 korona, mely összeg be is folyt. Ennek ellenében 268 korona 80 fillér volt a kiadás, maradt tiszta bevétel: 123 korona 26 fillér.

Az egyesületnek tagdíjakban 1639 koronát tesz ki az összkövetelése, melyre a múlt év folyamán 395 korona folyt be.

Miután a közgyűlés tudomásul vette a pénztárnok jelentését, a szokásos felmentvény megadása után *Grosch* Vilmos pénztárnok intézkedést kért a tagdíjaknak erélyesebb elhatározására, minek folytán a közgyűlés elhatározta, hogy hátralekös egyesületi tagokat, három havi záros határidő alatt történendő fizetésre fogják felszólítani, s egyben meghatalmazták az elnököt, hogy az addig nem fizetők ellen a peres eljárást tegye folyamatba.

Majd a tárgysorozat harmadik pontja, az 1901. évi költségvetés megállapítására tértek át, s 1901. évre 1180 korona bevétel ellenében 860 korona kiadást irányoztak elő, mi oly kedvező helyzetbe hozta az egyesület pénztárát, hogy ez évi maradványa már előreláthatólag is 320 koronát tesz ki.

Ezután az országos jegyzői közgyűlésre képviselőkül *Cupy* Ede patacsi, *Kisfaludy* Vidor bozsóki és *Sebestyén* Adám csúza, jegyzőket küldték, kik közül *Cupy* Ede kijelentette, miszerint kiküldetése alkalmával nem óhajtja az egyesület pénztárát terhelni s így saját költségén utazik az országos jegyzői közgyűlésre, amiért a közgyűlés neki jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A módosított jegyzői nyugdíjszabályrendelet tárgyalása következett ezután. A nyugdíjszabályrendelet teljes szövegében felolvasták s pontról pontra haladva vitatták meg az egyes paragrafusokat. Lényegében a nyugdíjszabályrendeletnek az a tárgya, hogy a községi és körjegyzők harmincöt szolgálati év után teljes nyugdíjukat élvezik, tíz év után a nyugdíj ötven százalékát, mely minden betöltött újabb év után két százalékkal növekedik.

A nyugdíjszabályrendelet eme pontjánál felszólalt *Trimmer* Lajos kovácshidai jegyző, ki hosszasan fejtegette, hogy mily igazságtalan a szabályrendelet e pontja a kisebb javadalmazású jegyzőkre nézve, kik harmincöt szolgálati év múlva sem kapnak annyi nyugdíjat, mint a jobb javadalmazású jegyzők tíz év után, miért is indítványozza, hogy a közgyűlés a nyugdíj minimumául ezerhatszáz koronát állapítson meg.

Többek hozzászólása és hosszabb vita után elhatározta a közgyűlés, hogy az ügyet egy szűkebbkörű bizottságnak adják ki, mely egy hónap leforgása alatt, az október hóban tartandó jegyző gyűlésen fog kiküldetésének eredményéről beszámolni. Ez indítványnak a közgyűlés előtt való pártolására egy az egyesület tisztikara és választmányából álló küldöttség fogja a főispánt, alispánt és főjegyzőt felkérni.

Ezután az országos központi jegyzői egyesület elnökségének a közigazgatás egyszerűsítése tárgyában hozott javaslatát tárgyalták, mely alkalommal a közigazgatás egyszerűsítésének

egyik alapötletét az adminisztratív munkálatoknak — minimumra való redukálását hozzák először is javaslatba, majd *Grosch* Vilmos felemlíti még, hogy igen nehezíti a közigazgatást ama tény, hogy most az adók behajtásáról is a jegyzőknek kell gondoskodni, s nem csekély módon való egyszerűsítésnek tartja, ha jövőben az adók behajtását állami végrehajtók teljesítene.

Proksch Arthur szerint sokkal helyesebb lenne, ha az adóbehajtásra új kör végrehajtói állások szervezetenének. A közgyűlés mindkét indítványt felvette e tárgyban teendő javaslatába.

A napirend következő száma, a munkaerő szaporítása tárgyában a vármegye közgyűléséhez benyújtandó emlékirat tárgyalása volt, melyet teljes szövegében felolvastak. A közgyűlés *Trimmer* Lajos és *Grosch* Vilmos hozzászólása után — azon javaslattal, hogy a községek hozzájárulása a személyzet szaporításához 1500 lelket számláló községekben 1880, ezen aluli népességgel bíró községekben 1600 koronában állapítsák meg — elfogadta az emlékirat szövegét.

Két indítvány következett ezután, melyeket *Grosch* Vilmos tett. Az egyik indítvány szerint, a pécsi közigazgatási tanfolyam két legjobb tanulója számára ösztöndíj címén az egyesület pénztárából 220 korona lenne kiutalványozandó, melyet a tanfolyam tanári karának három s az egyesület három tagjából álló hattagu bizottság ítélne oda.

A másik indítvány egy a közigazgatási tanfolyam hallgatói részére, a jegyzői szakba vágó és a tanfolyam tanári kara által meghatározandó kérdés kidolgozásáért kifizendő száz koronás pályadíjra irányul.

Többek felszólalása után a két indítványt elvben elfogadta a közgyűlés s elfogadta *Morvay* Ferenc viszlói jegyző ama közbevetett indítványát is, mely szerint két szegényebborsu, Baranyavármegyében működött tanfolyam hallgató számára két ötven koronás ösztöndíj utalványoztassék ki az egyesület pénztárából.

Végül a tisztújítás következett: elnök *Klombauer* Antal mohácsi, alelnökök *Sebestyén* Adám csúza és *Rák* Imre abaligeti jegyzők, főjegyző lett *Horváth* János, püspök-bogádi öörjegyző. A két aljegyzői állásra *Bózsa* Kálmán hercegszöllősi és *Morvay* Ferenc, viszlói jegyzők, választattak meg; pénztárnokká pedig *Grosch* Vilmos, kisfaludi jegyzőt választotta meg a közgyűlés.

A választmány tagjai *Olaszy* Gábor szalantai, *Kisfaludy* Vidor, oszrói, *Csida* Gyula himesházai, *Balassa* Pál, izségi, *Freytag* Lajos dunaszekesői, *Trimmer* Lajos kovácshoda, *Kiss* Nep. János nagyharsányi, *Proksch* Arthur villányi, *Tóth* Vilmos, magyar-bólyi, *Benyovszky* Mór, szent-lőrinci, *Marosy* Ignác, helesfai, *Guttay* Lajos bakócai és *Kisfaludy* Dezső mánfai jegyzők.

Ezzel a közfelkiáltással, egyhagulag történt választás befejeztetvén, a közgyűlés déli egynegyedegy órakor végetért.

Hirek.

Pécs, 1900. szeptember 14.

Sikkasztó községi irnok.

(A fülbevaló odisszeája.)

Még a múlt év január havában történt — mint azt annak idején mi is megirtuk — hogy *Németh* Károly új-dombóvári lakos szekrényéből valami ismeretlen tettes egy pár arany, gyémántkövekkel ékített fülbevalót, melynek értéke 240 korona volt, ellopott.

A káros panasza folytán megindították a hatóság emberei a nyomozást, mely azonban dacára a legszorgosabb kutatásnak, nem járt eredményre, mert sem a tettest nem sikerült kézrekeríteni, sem pedig a lopott fülbevalót megtalálni. A nyomozás folyama alatt történt az, hogy egy *Kádár* József nevű kóbor

cigánynál egy pár gyémánt fülbevalót találtak, melyről azonban kisért, hogy a fülbevaló hamis, dacára annak, hogy a cigány egy dombóvári vásár alkalmával lopta őket.

A cigányt ezért a lopásért megbüntették, a Németh Károly tolvaja azonban nem került kézre, míg végre most, majdnem két év után önként jelentkezett s jelentkezésével nem csekély zűrzavart okozott.

Akként történt ugyanis az eset, hogy a károsult Németh Károly időközben Új-Dombóvárról Budapestre költözött s bizonyára már le is mondott arról a reményről, hogy elveszett fülbevalóit valaha visszontassa, midőn a napokban Sohr Ede nevű pincér jelent meg nála, ki körülbelül két évvel ezelőtt, tehát a tolvajláskor is Némethnél lakott.

Németh Károly nem is sejtette a pincér látogatásának célját s igen szívélyesen fogadta volt lakója látogatását, képzelhető azonban meglepetése, midőn Sohr Ede kijelentette, hogy a gyémánt fülbevalót múlt év január havában ő lopta el. Részletesen elmondta, hogy miként leste meg Németh Károly és házbelleinek távozását, aztán álkulcs segítségével kinyitotta az ajtót s a nyitva talált szekrényből elemelte a fülbevalókat.

A tolvaj így hát megkerült volna, most azonban kérdésessé vált az, hogy hová lett az ellopott ékszer?

Erre nézve is szolgált felvilágosítással Sohr Ede, ki oly meglepő dolgokat mondott el, hogy a lopásból egyszerre egész tekintélyes bűnügy fejlődött ki.

Sohr Ede — ugyanis — amint a fülbevalót ellopta, a büntetéstől való félelmében nem merete azokat értékesíteni, hanem Döbrököz községben az előjárásnál átadta az ékszert Sántha József községi irnoknak mint talált tárgyat, aztán felment a fővárosba.

A pincér kijelentései folytán Németh Károly a lopott fülbevalók történetét megírta a dombóvári hatóságnak, minek folytán nyomban intézkedtek a döbröközi községi irnok kihallgatása iránt.

Sántha József eleinte tagadni próbált, de miután megmondták neki, hogy Sohr Ede beismerő vallomást tett. Ő is beismerete, hogy a kérdéses fülbevalók az ő kezén veszték el, de tagadja, hogy az ékszert mint talált tárgyat hivatalos kezelés végett vette volna át.

Ő — már a maga állítása szerint — a fülbevalókat tíz koronáért vette Sohr Edétől, aztán bevitte őket a kaposvári ékszerészhez, ki azonban értéktelen hamisítványoknak mondotta a fülbevalókat, melyeket aztán a szeretőjének ajándékozott el.

Sántha József községi irnok kieszelt valamására azonban alaposan rácsáfoltak Katus Mihály és Kelemen Imre döbröközi községi rendőrök, kik azt vallják, hogy Sántha József hivatalos elismervény ellenében, mint talált tárgyat vette át a fülbevalókat Sohr Edétől, kit figyelmeztetett is arra, hogy ha az ékszer jogos tulajdonosa három hónap alatt nem jelentkezne, akkor a talált tárgy a megtaláló tulajdonába szállhat át.

Sohr József ellen lopás, Sántha József ellen hivatali sikkasztás miatt panaszt tettek a bíróságnál, Sántha József ismeretlen tartózkodású s ismeretlen nevű szeretője után megindították a nyomozást, mert bár most két bűnös is van már a fülbevalók ominózus ügyében, maga az ékszer, ki tudja hol van s bizony kérdéses, hogy megkerül-e valaha!

Napirend 1900. szeptember 15-én.

Naptár: szombat szept. 15. — Róm. kath.: Hildegard. — Prot.: Nikodém. — Görög-kei. (szept. 2.) Mamándl — Zsidó: Elul 21. — Nap két óra 39 perckor; nyugszik 6 óra 11 perckor. — Hold két este 10 óra 20 perckor; nyugszik délelőtt 11 óra 10 perckor.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet szerint: enyhe idő várható jelentékeny csapadék nélkül.

Polgári kaszinó estélye saját helyiségében 8 órakor.

A keramikai szakegyet mulatsága a Scholz-sörházban este 8 órakor.

— (A Zsolnay-szoborra) a pécsi kereskedelmi- és iparkamarához érkezett adományokról XXIII. kimutatás: A XXII. kimutatás összege 8342 kor. 36 fill. Baranyamegyei hitelintézet, Pécs 20 kor. Mauthner Ödön, Budapest 10 kor. Építőmesterek, kőműves, kőfaragó és ácsmesterek ipartestülete Budapesten 20 kor. A budapesti Zsolnay-féle Fayence r. t. adománya 1000 kor. A budapesti Zsolnay féle porcellán r. t. hivatalnoki karának gyűjtése 230 kor. A budapesti Zsolnay-féle porcellán r. t. munkásainak gyűjtése 50 kor. Dunaföldvári ipartestület 4 kor. Összesen 9676 korona 36 fillér.

— (A közjegyzői kamara köréből.) A pécsi kir. közjegyzői kamara köz-hírré teszi, hogy Nagy János szegvárdi kir. közjegyző folyó évi augusztus hó 30 án meghalt s irodája részére helyettesül dr. Pápai Dénes szegvárdi kir. közjegyzői helyettes rendeltetett ki.

— (Élet a jogliceumon.) Az újonnan renovált jogliceumon, bár a beírások már bevégeztek, még mindig csendélet honol a szó legszorosabb értelmében, mintha csak a megújított épületben a jogászok is szakítani óhajtanának az ősi szokásokkal, melyek a régi épület falai között uralkodtak évtizedeken át. Nyugodt minden, mintha az idén a jogliceum polgársága teljesen elzárkózott életet óhajtana folytatni s óvakodnék minden legkisebb lehetőségétől annak, hogy a nagy közönség valahogy tudomást ne szerezzen véletlenül arról, hogy nálunk vannak most is jogászok. Más években ilyenkor pezsgő volt már a jogliceum falai közt az élet. Az elnökválasztás pártokra szakította az ifjúságot, mely pártok egymást törekedtek jelöltjük számára kapacitálni. Sürgették az elnök mihamarább való megválasztását, mert közeledett október 6-ika, melyen a joghallgatók régi szép szokás szerint a gyásznapot, mint megalakult testület elnökével élén, megünnepelték. S most még minden nyugodt, még csak annyit sem hallunk, hogy egyáltalában szándékozik-e az ifjúság elnököt választani, pedig hát október hatodika ismét közeledik, mely napon a közönség megszokta már, hogy — máshol úgy sem teszik — a joghallgatók gyászünnepélyén résztvéve, kegyeletét a vértanuk iránt legalább ezuton lerójják.

— (Revolvers szerető.) Hetl Péter, volt kékesi korcsmáros, jelenleg pécsi lakos, noha már negyvenéves ember és felesége van, itt Pécsen erős szerelemre gyuladt egy falujabeli leány iránt, a ki a siklósi utca 4. szám alatt szolgál. Hetl Péter régóta ostromolta a leányt szerelmével; igérvén, hogy feleségétől elvál és őt veszi el, csak szeresse. A leány azonban minderre nem hallgatott s a nagy szeretet arra vite Hetl Pétert, hogy tegnap este elment a leányhoz és egy hatlővetű töltött revolvert mutogatva, azzal fenyegette, hogy mindketten meghalnak, ha nem lesz az övé. A házbelleik azonban rendőrt hívtak s Hetl Pétert bekisérték. A rendőrségben találtak nála egy négyoldalas levelet, melyet »Végbucsu e huncut világtól« címmel látott el s nevét saját vérével írta alá. Ebben megírja, hogy megöli magát s gyermekeit a jó emberek figyelmébe ajánlja. A szerelmes svábot egyelőre a rendőrségben tartják, hogy nagy szerelméből kiabranduljon.

— (Jelentés a vizről.) A Tettye forrás mai vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: folyó hó 14-én reggel 6 órakor a tettyei vitzartók tele, az ellentartóban 1180 köbméter volt a víz; a hozzáfolyás 24 óra alatt 1280 köbméternek találtatott.

— (Uniformist a rendőrkapitányoknak!) Régóta tarthatatlan állapot az, hogy a pécsi rendőrség kapitányainak nincs egyenruhájuk. Egy közrendőr egész bátran felhívhat bárkit is, ha előtte gyanús, hogy igazolja magát; mert hát a közrendőrnek van uniformisa s nem kell neki magát bemutogatni és igazolnia, mivel bizony megeshetik, hogy civilben járó rendőrkapitányaink,

ha valakit igazolásra szólítanak fel valahol, előbb az kérdezi meg, hogy kicsodás s kéri elő igazolványukat s csak azután felel meg a kérdésekre. Mert hát tudvalevőleg rendőreink nincsenek oly nagy számban, hogy egy mindjárt kéznél legyen, ha kell, a rendőrkapitányok mellett. Épen tegnap fordult elő olyan eset — melyet alább talál az olvasó — hogy egy rendőrkapitány jó fogást csinált, de bizony kitette magát annak, hogy előbb ő igazolta magát a gyanús egyén előtt. Mint tudjuk, rendőrkapitányaink körében már régebb maginult a mozgalom, hogy uniformist kapjanak. Jó lenne, ha lenne is már belőle valami. Vagy nálunk minden úgy készül, mint a — Luca széke!?

— (Ujabb csőd Reifék ellen.) A pécsi kir. törvényszék mint csödbizóság a mai napon Reif Riza f. Reif Károlyné ellen is elrendelte a csödot. Csödbiztos Göbel Gyula kir. törvényszéki bíró, csödotmegmondnok Müller János dr. pécsi ügyvéd, helyettes tömegmondnok Flóris Endre dr. ügyvéd. Bejelentési határidő 1900. évi november hó 10-ike, felszámolási határidő december hó 3-dika.

— (Mulatságok.) A pécsi Polgári Kaszinó holnap (szombaton) este tagjai számára saját helyiségében estélyt rendez. A pécsi keramikai munkások szintén holnap tartják mulatságukat a Scholz-sörházban.

— (Elhajtott lovak.) Varga József, alsó-makár-utca 2. szám alatti lakos, tegnap délután két lovat és egy másfél éves csikót kihajtott legelni a huszár-laktanya alatti rétre. Kint eszébe jutott, hogy pipáját és dohányát otthon felejtette. Hazament hát érte és a lovakat kint a réten magukra hagyta. Mire azután visszatért, a két lónak és csikónak hült helyét találta. Kárát bejelentette a rendőrségnél s most keresik, hogy ki és merre hajtotta el a két lovat és csikót?

— (A sors gunyja.) Vala azon időben egy kincstári szállító cég s annak voltak tagjai, kik a többek között a börtönök lakóinak szállítanak kenyeret. Mindenki természetesen fogja találni, hogy a raboknak szállított kenyerek nem a legjobb minőségűek voltak, mégis igen jól jövedelmeztek. Furcsa kerék azonban a szerencse kerék — éneklék a Görög rabszolgában — s eme sarkigazság logikus következményeképp csakugyan fordult is a kincstári szállító cég szerencse kereke, még pedig akkorát, hogy lefordultak róla a »tagok« s abba a fogházba találtak befordulni, a melynek ők szállították a kenyeret. S most — óh sors — ők is kénytelenek voltak megenni saját süte-tüket, mely hogy nem a legjobban ízlett nekik, semmi sem bizonyítja inkább, mint a következő állítólagos párbeszéd, melyet a rossz nyelvek tovább adtanak vala azon időben. Mondják, hogy a cég fejét s ennek fiát egy cellába zárták volna be. Ebéd után a cégfőnök savanyu arccal nagyot sóhajtott, majd meg haragosan imígyen förmédt rá fiára, cégtársára: Nem meg mondtam elégszer te kutya, hogy jobb kenyeret süss a raboknak?! . . . Ime a sors gunyja!

— (Tilos a versenybirkózás.) Hát bizony ez ismét egy helytelen intézkedése a rendőrségnek, a miről itt lesz szó. A buza-téri hippodromban versenybirkózások folytak a múlt héten; a hippodrom versenybirkózója 300 koronát ajánlott fel, ha öt valaki szabályszerűen földhöz vágja. Persze, nem birta senki földhöz vágni. Azonban a versenybirkózó hozzászoktatta a publikumot, hogy ő teremtette oda a versenyzőt a deszkákhoz, hogy csakugy nyekkent. A múlt vasárnap azután megesezt vele, hogy valamely gyilkúgyességű versenyző péklegényt sehogyse birt teljesen leteperni a földre, bár felemelte a levegőbe is. S a nép zugott és a rendőrök nem birták megakadályozni, hogy a prondra ne törjön, hol csaknem verekedések fejlődtek ki. A rendőrkapitányaink,

tánság másnap azután betiltotta a versenybirkózást s azóta a hippodromot — mely egyéb mutatványaival már kimerítette a közönség érdeklődését — nem látogatja eléggé a publikum, úgy, hogy tegnapelőtt és tegnap sem tarthattak a csekély látogatás folytán előadást. — Az a világ minden versenybirkózójánál úgy van, hogy ő nem köteles a versenyző ellenfelet földhöz vagni; azért adja ő a díját, hogy őt vágja földhöz szabályszerűen a versenyző — ha tudja! Így hát a lokalpatriotizmusból tüntető népnek a rendőrség kötelessége lett volna ezt megmagyarázni és az elégedetlenkedőket rendreutasítani. De persze, ha nincsen a hippodromban magasabb rendőr, mint egy káplár, hiába van mellette akár egy tucat rendőr is, azok ugyan nem tudnak bekésségesen rendet csinálni.

— **(Az Ullmann-féle bankházról.)** Mint a nekünk ma kézbesített körlevélből értesülünk az *Ullmann M. Károly* név alatt eddig főnált bank és váltó üzletet, a boldogult elhalálozásával ennek neje *Ullmann Irma* veszi át, a ki azt a régi alapokon, az előbbi irány és elvek fenntartásával, változatlanul tovább fogja vezetni. A helybeli kereskedővilág bizonyára megnyugvással veszi tudomásul ezen kitűnő hirnévnek örvendő bankház további főnállásának híret.

— **(Életunt leány.)** *Stepka* Erzsébet sárbogárdi születésű 18 éves, evangélikus vallású szakácsnő tegnap délben Budapesten a magyar-utca 24. számú második emeletéről leugrott. Sérülései nem súlyosak. A Rókusba vitték.

— **(Megszökött a kedvesével.)** *Major Mihály* báttaszéki legény nagyon belemézett *Rajhárt* Magdolna két szemébe s ezek a szemek azután annyira elvették az eszét, hogy még édes atyját is kész volt meglopni. A szerelmes legény ugyanis, míg szülei a szőlőben voltak elfoglalva, azalatt 6 zsák búzát lopott el atyjától és annak árával megszökött, hogy boldogithassa ideálját. A boldogságnak azonban csakhamar vége szakadt, mert a csendőrség éppen akkor csipte el, midőn Pilisen a vonatra akart szállni. A meglopott apa kívánja fia megbüntetését s így majd a bíróság végez a tolvaj fiuval.

— **(Megőrült bányász.)** *Mráz János* Szabolcs-bányatelepi lakos, bányamunkás a napokban munkaközben hirtelen felkapott egy rövidnyelű bányászkalapácsot, s a mit sem sejtő társait halállal fenyegette. A bányászok eleinte nem tudták mire vélni *Mráz* furcsa viselkedését, míg végre zagyva beszédei után ítélve arra a következtetésre jutottak, hogy a szerencsétlen bányamunkás megőrült. Nyomban beszüntették a munkát és értesítették az esetről a hatóság embereit, kik a helyszínére menve megkötözték a még mindig dühöngő bányászt, kit *közveszélyes volta miatt bezáratlanak a pécsi közpórházba*, míg a tulsufolt országos tébolydában helyet szereznek neki. — S itt most ismét eshetik szó a kormánynak ama bűnös nembánomságáról, melylyel a közegészségügy egyik legfontosabb tényezőjét, az elmebetegék ügyét vezeti, ha ugyan vezetésnek nevezhető egyáltalán az, hogy holmi rendeletekben értesítik a vidéki hatóságokat, miszerint az országos tébolydátul van zsufolva, tessék addig, míg ki nem bővítik azt a szomorú épületet, ott tartani a betegeteket a vidéki kórházak megfigyelő osztályában. S hála eme bölcs miniszteri intézkedésnek, a halállal fenyegetődző, dühöngő *Mráz János* bekerül a pécsi közpórház megfigyelő osztályába, mely dacára a mi kórházunk kétségtelenül mintaszerű voltának, nincs berendezve arra, hogy dühöngő örültek benne menhelyre találjanak S ha *Mráz János* a maga örületében, még fokozódott athléta erejével, úgy véletlenül kiszöknék a megfigyelő osztályból és halálra verne egy pár embert,

bizony nem a pécsi közpórház vezetőségét és közegeit tennék felelőssé, hanem a bársonyszékben ülő urakat, mert elvégre az ilyen hanyagságokért, mint a milyent az elmebetegék elhelyezésének, jobban mondva el nem helyezése körül tanusitanak, jó lélekkel nem vonható felelősségre a vidéki kórház igazgatósága, melynek elvégre is csak néhány, csendes elmebajos ember kóros állapotának megfigyelésére szánt szobácska és dühöngő örültek megfékezésére csekély személyzet áll rendelkezésre.

— **(Rablóvilág Somogyban.)** A Somogy megyében történt rablások ügyében az alispán rendeletet bocsájtott ki a főszolgabíró-ságokhoz, hogy a rablókról szóló hírekről nyomban jelentéseket tegyenek, egyben felhívta a csendőr szárnyparancsnokságot, hogy a rablók üldözésére nagyobb számú csendőr-csapatot küldjön ki. Most körül-belül 60 csendőr van a rablók üldözésére mozgósítva. A beérkezett jelentések szerint *Niklán Berzsenyi* Sándornál valószínűleg csak egy rabló volt, ki a 80 frtot kieroszakolta. A rabló a nyitva állott konyha ablak keresztvasát kifeszítvén, behatolt a konyhába, onnan a cselédszobába, hol a felriadt két cselédleányra rájuk ijesztett. A leányok úgy beszéltek, hogy a rabló közép magas, erős ember, sötét színű ruhát visel és puskája van. *Berzsenyi* a pénzt a háló szoba ablakán dobta ki a rablónak, ki azzal fenyegetett, hogy az ablak alatt társai vannak. Ez azonban alig volt igaz, mert miután a rabló a házból kijutott, gyufákat gyújtogatva kereste össze a kidobott pénzt. Megemlítendő, hogy a háló szobából a cseléd szobába és a háztól távolabb álló gazdakúria széló villamos csengetyű el volt rontva s csak az a része működött, mely a cselédszobába szólt. Ugyancsak egy rabló volt másnap éjjel 2 órakor *Gombán Pupos György* korcsmárosnál, kinek lakásába behatolt s az ágyban fekvő korcsmárosra ráfogta a puskát s pénzt követelt. — *Pupos György* lármázni kezdett, mire a rabló félvén, hogy többen is megtámadják, elillant: *Pupos* magához térve, revolverrel utána lödözött, mit a rabló viszonzott. Az éjjeli örök aztán sikertelenül üldözték a rablót. *Szakáll* Mihálynál *Csombárdon* ugyancsak egy rabló járt s onnan asztalkendőt és egy kenyeret vitt el. Még aznap *Bodrogon Botlka* Antal háza körül őgyelgett egy fekete ruhás csavargó, kit a fellármázott cselédség elűzött. Egy rabló járt *Bü* pusztán *Pongrác Klára* bárónénél, kitől 200 koronát követelt, de csak pár koronát adtak neki, mit el nem fogadott, hanem kenyeret kért. Ez a rabló szürke, sujtásos, nyári kocsis ruhát és tüzlőt csakót viselt, puska volt nála. *Vinis Fülöp* plébánosnál szintén egy rabló próbálkozott, 200 koronát követelvén. A plébános azonban kilövéldözött az ablakon, mire a rabló elmenekült. Szeptember 5-én *Kari József* csombárdi gazda lakásán — a gazda tudta nélkül — két rabló hált. A csendőrség úgy véli, hogy a két fegyveres csavargó egyike a fekete ruhás, *Fülöp* nevű ihárosberényi ember, ki már többször volt büntetve s legutóbb lopásért a marcali járásbíró-ság börtönében 10 napot ült; a másik *Verbay* Mihály, 28 éves, himlőhelyes vörös ember, kinek apja egykor Pamukon tanító, majd pandur volt, később biztosítási ügynök és tüzlőtő parancsnok (innen a tüzlőtő csakó) s hosszabb időt töltött a kaposvári törvényszéki fogházban s általában, mint »Bauernfänger« ismeretes. Az öreg *Verbay* állítólag *Baranyába* ment lakni Kőrösra, honnan azonban ismeretlen helyre távozott. Fia, kit most a csendőrök avval gyanusitanak, hogy ő a tüzlőtő csakós rabló, szintén rovott multu egyén. Hire jár, hogy *Fülöpöt* a csendőrök elfogták.

— **(Hogyan ünnepeljük meg Kossuth születése napját?)** *Ruttkayné Lujza*, *Kossuth Lajos* nővére elbeszélte, hogy Amerikában többször vett

részt a nagy *Washington* születése napjának megünneplésében. Egész Amerika hálát imádkozik, ünnepel és mulat *Washington* születésnapján. Minden üzlet zárva, csak a vendéglők és mulatóhelyek telvék e nagy napon. A leggazdagabb és legfinyásab uracsok a nép közé vegyülnek; pénzt, ruhát osztogatnak a szegényeknek, a kiket ez alkalommal mindennütt megvendégelnek, hogy e legnagyobb örömnünnepen ne lánson szükségét senki Amerikában. Ünnepeljük mi is így *Kossuth Lajosnak* az emberiség diszének, a valóban legnagyobb magyarnak, nemzetünk örök büszkeségének születése napját! Szeptember 19-ike legyen nemzetünk legnagyobb ünnepe mindörökké. Nem magyar az, korcsfajzat az, a ki nem tiszteli az ő szent emlékezetét. Születése napján diszitsük föl házainkat nemzeti öröm lobogokkal. Imádkozzunk, adjunk hálát a Magyarok Istenének a mi második megváltónkért. Minden városban, de még a legutolsó községben is vendégljük meg a még élő 1848—49-iki hős honvédeket. Helyzetünkhöz mérten gyakoroljuk a jótékony-ságot e nagy napon. A kitől telik, tegyen alapítványt e nap emlékezetére a *Kossuth kultusz* ápolására. Végre mulassunk és csupa szabadság-, harci-dalokat, *Kossuth-Indulót* és a *Kossuth-nótákat* daloljunk és huzassunk a nagy örömnünnepon. E nap emlékezetére az ország mindama iskoláinak, a melyek még *Kossuth* képét nem bírják, megkeresésükre ingyen tisztelet példányt küld a fővárosi 1848—49-ki muzeum alapítója, gróf *Kreith Béla*.

— **(A főispán öcsöce.)** Még bizonytalanság homályába van nagyrészen burkolva az a história, melyet az alábbiakban elmondunk. Azonban minden esetre rejlik a dologban valami körmönfonság, mert ha nem, akkor a hőse bűvészerővel birna, mivel hát ez a hős egyszerre, egy időben két-három helyen is szerepelt. Érdekes a dolog azért is, mivel vakmerőséggel párosult csalás kell ahhoz, ha valaki magát egy főispán öcsöcének adja ki s megfordul ily címen a leglátogatottabb helyen. Végre dicséretes a dolog rendőrségünkre, mert éberségével lehet, hogy nagyobb szélhámosságot akadályozott meg. Maga az eset a következő: Tegnap délután négy óra tájban *Sárkány Ármin* rendőrkapitány arról értesült, hogy a városban bicikliruhában egy kerékpáros jár, a ki nagyuri allűrökkel tűnik fel, de pénze — nincs. A kapitány rögtön megindította a nyomozást a gyanus ismeretlen után és megtudta róla csakhamar, hogy az egyik fürdőben járván, ott magát a főispán öcsöcének adta ki s e címen oly dolgot követelt, a mi a fürdői szabályokkal ellenkezik. Majd a *Bedő-kávéházban* járt, ott grófnak mutatta be magát s azt a parancsot hagyta hátra, hogy ha keresteteti a főispán, mondják meg, hogy ott volt, de megunta a várakozást. Járt még egyéb helyen is a furcsa idegen s ott orvosnak adta ki magát, csak passzióból szerezte meg a doktori diplomát; de hát nincs rászorulva, mert hiszen a főispán öcsöce. Tegnap este hat óra tájban *Sárkány* kapitány az »Otthon« kávéház előtt megpillantott azután egy idegen, urasan öltözött biciklistát. Azonnal megfigyelés alá vette s a véletlen játéka volt, hogy a *Nemzeti Kaszinó* előtt épen ott volt báró *Fejérváry* Imre dr. főispán, kit a biciklista a kávéház elől látott és nézett is. A főispán eltávozott a kaszinó elől; a biciklista pedig ott maradt a kávéház terraszánál. *Sárkány* Ármin kapitány akkor hozzá lépett és bemutatván magát, neve után kérdőzködött. Az illető zavarba jött s *Takács* Jánosnak nevezte meg magát s egész csomó igazoló iratot vett elő. A kapitány ekkor felment vele a rendőrségre s ott kihallgatta. *Ta-*

kács eladta, hogy tegnapelőtt M. Hertelendről — hol rokonai vannak, többek között a vasuti állomásfőnök is rokona — jött Pécsre, azért, mert a sásdi szolgabírósnál irnoki állást óhajt elnyerni s e tárgyban az alispánt akarta meglátogatni. Pécsre érkezvén, a »Korona« szállóba hajtatott; de ott minden szoba el volt foglalva az éppen akkor érkezett kadétok által. Szobát nem kapván, az egész éjjelt ébren, a városban töltötte és tegnap azért nem ment célja után, mert nem akart ilyen álmosan s összetörve az alispán elé menni. Különböző bizonyítványokkal akarta magát igazolni. Ezekből ki is tűnt, hogy Takács Jánosnak hívják s három hó óta állás nélkül van. De e bizonyítványok vagy egészen hamisak, vagy az évszám van beléjük hamisítva; mert egy és ugyanazon időbeni szolgáltról van bizonyítványa Deésről és Nagy-Sajóról, Déváról és Kőrös-Bányáról, Deésről és Naszódról. A rejtélyes idegen kiléte iránt tudakozódó sürgönyt küldött a rendőrség Magyar-Hertelendre és további igazolásig Takácsot a rendőrségen tartották.

— **A csoda.** Korunk a pozitívizmus kora, nem hisz a természetfölötti dolgokban és a század szelleme, mely a merő tagadás-hoz hajlik, még a lehetőség létezését is tagadja. De megtörténik néha, hogy meg kell hajolnunk a bizonyítékok sulya alatt. Így van ez az alább megírt esetben, melyet egy orvos valószínű csodának mond. A tanu előkelő állása elég biztosíték az eset valódiságáért.

— Egy betegem, egy fiatal asszony — írja Verdiére dr. ur (Bertincourtban, Pas-de-Calais, Franciaország) — nagy vérszegénységben szenvedett és állapota halálos véggel fenyegetőzött. Zöldes színbe játszó sápadtság volt az arcán, a lelezkete elállott, a legkisebb mozdulat után szívdobogást kapott, szóval észre lehetett nála mindazokat, ilyen veszedelmes betegségnél szokásos jeleket venni, melyek a beteg nagy gyengeségét bizonyítják. Látván, hogy vesztetni való idő nincsen, rögtön dr. Williams Pink piluláit sápadt személyeknek gyógyítószeret rendeltem, melyeknek erősítő és gyógyító hatását ismertem. És ime, valószínű csoda történt. Betegem, bár még csak a gyógyulás elején van, egészen megváltozott és most természetesen teljes felgyógyulásáig folytatni fogja a Pink-pilulák bevételeit. Felhatalmazom, hogy levelemet tetszése szerint felhasználhassa, mert a Pink-pilulákat gyakran rendeltem betegeknek.

Egy orvosi tanulságtétele fölőlegessé tesz minden bővebb magyaroztatást. Ez a levél Gablin és társa céghez, a Dr. Williams Pink pilulái készítőjének van címezve. A Pink-pilulák legkitünőbb erősítő szer; megadja a gyengének az erőt és nem ártalmas még a legzsengőbb szervezetnek sem.

A Pink-pilula kapható magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és 6 doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

Művészet, irodalom.

○ **A szinügyi albizottság ülése.** Ma d. u. 5 órakor a szinügyi albizottság ülést tartott a városházán, melyen az új szinigazgató előterjesztette társulatának névsorát, az október hó első felére tervezett műsort s a megszerzett ujdonságokat. Egyben azt a kérelmet terjesztette elő, hogy az előadások sorozatát október 1-je helyett már szeptember 29-én kezdhesse meg.

A szinügyi bizottság tudomásul vette a társulati névsort s megállapította a műsort, mely szerint megnyitó előadásul szeptember 29-én megy a »Gésák« operette, szeptember 30-án d. u. »Eleven Ördög«, este »Szulamith« okt. 1-én »Becsület« szinmű, okt. 2-án »Cigánybáró«, okt. 3-án »Menyem« vigjáték itt először, okt. 4-én »Dolovai nábob leánya«, okt. 5-én »Bar-Kochba« itt először, okt. 6-án ugyanaz 2-szor, okt. 7-én d. u. »Nebántsvirág«, este »Ingyenélők«, népszinmű, okt. 8-án »Stuart Mária« tragédia, okt. 9-én »Bőregér« operette, okt. 10-én »Bar-Kochba« 3-szor, okt.

11-én »Gyurkovics leányok«, okt. 12-én, 13-án és 14-én »New York szépe« új operette.

Az eddig megszerzett ujdonságok, a fenti műsorban foglaltakon kívül, a következők: *Kleopatra*, operette, *Kis szökevény* operette, *Több mint királynő*, szinmű, *Titánok* vigjáték, *Minta férj*, vigjáték, *Kolduló barát*, szinmű, *Viceadmirális*, operette, *Dolly* szinmű. Ezekon kívül több nagyszerű új darab megszerzése iránt most folynak a tárgyalások.

A sziniévadnak szept. 29-én leendő megkezdése iránti kérelmet a bizottság pártolólággal terjeszti a tanács elé.

A színházi zene kérdéséről illetőleg, mint-hogy a katonai zene szerződtetése az általunk már ismerttetett okokból lehetetlen volt, bejelentette az igazgató, hogy magánzenekart szerződtetett, mely a karmesteren kívül 18 tagból áll. Ezt a bizottság tudomásul vette azzal, hogy a zenekart a folyó hó 29-én tartandó próbán fogja meghallgatni.

Törvénykezés.

Agyonvert vő.

(Esküdszéki tárgyalás.)

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. szept. 14.

Galló Ferenc, az elsőrendű vádlott első unokatestvére ott volt Galló Erzsébet lakodalman s szemtanuja volt annak, hogy a vőlegény Vörös Vendel a lakodalomban becsületsértő kifejezésekkel illette menyasszonyát, sőt nekiesvén, meg is verte volna azt, ha meg nem akadályozzák. Két évvel ezelőtt a templomba menő felesége után vasvillával ment, azt megtépázta. Láttá őt esetben a tanú, hogy Galló Mihály vádlottat a néhai Vörös Vendel szemei előtt a földhöz vágta, kaszát fogott rá nagyon csekély okok miatt. Vörös Vendel részeges volt, ha pénzt szerzett, rögtön elitta s hétszámra nem ment haza. Különböző pedijózan állapotban is olyan durva, goromba volt, mint részegen. Vallomására megesküdt.

Galló József, szintén elsőzü unokatestvére az elsőrendű vádlottnak, bizonyítja, hogy néhai Vörös Vendel lakodalma napján menyasszonyát telfofozta az ő szemeláttára. Egyebekben Vörös Vendelt durva, duhaj embernek mondja, ki mult nyáron ipát, Galló Mihályt a szénagyűjtésnél megverte, mit szintén látott. Ő is részegesnek mondja Vörös Vendelt. Vallomására megesküdt.

A tizenhat tanu kihallgatása után az elnök felolvastatja vádlottak erkölcsi és vagyoni bizonyítványát, a helyszíni szemle adatait, majd a bancejegyzőkönyvet, melyre valamint a vádlottak elméleti állapotára *Jellasi* István dr. felhivatván az elnök által, megteszi észrevételeit.

Ezzel a bizonyítási eljárást elnök befejeztnek nyilváníti ki, majd pedig a kérdések feltevése következik, melynek eredménye az, hogy a kir. ügyész öv. Vörös Vendelné szül. Galló Erzsébet ellen a vádat elejti s elsőrendű vádlottra vonatkozólag a kir. törvényszék egy főkérdést fogad el, illetve állapít meg.

Ma délelőtt kilenc órakor az újra megnyitott esküdszéki fő tárgyalás *Gyenes* József kir. alügyész vádbeszédével vette kezdetét.

A vádbeszédben a közvádló képviselője kiválóképpen arra törekedett, hogy a vizsgálat folyamán felmerült adatokat úgy csoportosítsa, hogy a vádlott tettét szándékos emberölésnek minősítse az esküdszék, mindazonáltal nem zárkózik el a mentő, az enyhítő körülmények elől, melyek Galló Mihályt, ha nem is mentik fel a felelősség terhe alól, mégis ajánlja, hogy az esküdszék verdiktje meghozatalakor tekintetbe vegye azokat.

Müller János dr. védőügyvéd egy filozofiai képletből kiindulva, felhívja az esküdszék, hogy verdiktjüket csak úgy hozhatják meg helyesen, ha beleélik mintegy a körülményekbe magukat, melyek összejátszása folytán vádlott, Galló Mihály tettét elkövette. Majd ügyesen festi néhai Vörös Vendel viselt dolgait, melyekkel a vádlott azelőtti boldogságát az áldozat hosszú kilenc év alatt lassan-lassan tönkretett, de nem csak boldogságát dulta fel Vörös Vendel ipának,

hanem annak vagyonát, mely egész családjának jólétét biztosította, elpazaltta s ipát koldusbotra juttatta úgy annyira, hogy a most — a fő tárgyaláson — rajtlevő ruhát is ő, a védőügyvéd vette neki, mert anyyija sem volt már a vádlottnak, hogy tisztességes ruhát szerezhesen magának. Szépen átgondolt beszédjét, mely helyenként költői lendületű volt s mely helyenként a könnyekig meghatotta az esküdszék s a hallgatóságot, azzal a kérelemmel végezte be, hogy védencét az esküdszék mentse fel.

A vádbeszéd egy pontjára, mely a beszámíthatóságról szólt, a kir. ügyész röviden reflektál, mire a védő megteszi a maga észrevételét s fenntartja előbeni állítását.

A kir. ügyész indítványára s az esküdszék óhajára a törvényszék a tegnapi napon megállapított egyetlen főkérdést újból szövegezve a büntethetőség beszámítását külön kérdésbe foglalva felolvastatja, mire védő semmisségi panaszt jelentett be, mert az egyetlen kérdés több kérdésére való osztását a vádlottra nézve sérelemnek találja.

Miután elnök az esküdszék kötelelősségszerűen kioktatta, azok visszavonulnak a verdikt meghozatalára, melynek eredménye az, hogy Galló Mihályt

az esküdszék erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetőben mondta ki bönösnek, de azt jogos önvédelemből elkövetettnek tekinti,

A kir. törvényszék háromnegyed óra után néhány perccel kihirdette az ítéletet, mely *Galló Mihályt felmenti és elrendeli, hogy azonnal szabadlábra helyeztessék.*

A kir. ügyész semmisségi panaszt jelentett be, míg a vádlott és védő megnyugodtak az ítéletben.

TÁVIRATOK.

— **Ellopott szobor.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Széchenyi* István grófnak a budapesti Svábhegyen elhelyezett életnagyságu bronz mellszobrát az éjjel ismeretlen tettesek, a talapzatról letörve, ellopták s a nehéz szobrot kocsin elszállították. A rendőrség nyomozza a tetteseket.

— **A szerajevói érsek megintése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A „Neue Freie Presse“ írja: A *Stadler* érseket ért intés politikai tekintetben érzékenyebb, mint a melyben *Strossmayer*, diakovári püspök néhány év előtt részesült. Stadlert nem idézték Bécsbe, hogy tudassák vele a korona véleményét, hanem a nyilvánosság útját választották hogy *annál érzékenyebben sujtassák.* A bécsi és budapesti politikai világban mindenütt erről beszélnek,

A mai bécsi lapok közlik a *Stadler* érsekhez címzett levelet, a „Pol. Corr“ kommentárjával, melyhez a „Vaterland“ a következő megjegyzéseket fűzi: „A kommentár igazán bámulatos. Ama feladat, hogy kitélé való félreértések eloszlattassanak, mindig és mindenütt a külügyi hivatalt illeti. Vagy Budapesten talán már a közös külügyminiszteriumról sem akarnak tudni semmit.

— **Hírek Transzválból.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Laurenzo* Marquezből jelentik, hogy ott elterjedt hírek szerint *Botha* tábornok lemondott a boer hadsereg parancsnokságáról.

Praetoriából jelentik, hogy *Krügerné* táviratot kapott férjétől, ki arra kéri, jöjjön oda. Krügerné azt válaszolta, hogy egészsége nem engedi meg, miszerint oda utazzék.

— **Vasuti katasztrófa.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A déli Pacific-Vasutnak New-Orleans és Galveston közti közlekedő vonata a Galveston melletti világitó toronynál szerencsétlenül járt. **Nyolcvanöt ember szörnyet halt.**

— **A khinai háboru.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Washingtoni távirat szerint a hatalmasságok a khinai kérdésben megállapodásra fognak jutni ama tekintetben, hogy közös alapon kirendelendő biztosokkal megállapíttassék az elkövetett bűncselekmények bizonyos neméért adandó kompenzáció.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

KIS HIRDETÉSEK.

Figyelem!

Mintegy harmadfél évvel ezelőtt egy a város-hoz közel eső présházban elkövetett betörés alkalmával többek közt egy 12 milliméteres egycsövű hátultöltő kis **fegyvert**, egy a mészáros boltokban használni szokott vörösréz-serpenyős kétkaru **mérlegef** s egy kisebb, sárga rézfoglalatu **távcsövet** elloptak a ki ezen tárgyak hollétét illetőleg utbaigazítást tud adni, **20 korona jutalomban** részesül.

Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

Egy szoba és konyhából

álló lakás kiadó.

Percel-utca 35. számú házban.

Vasorsóra járó

szőlőprés és szőlőmorzsoló

megvételre kerestetik.

Cim a kiadóhivatalban.

1362. sz.

1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi királyi járásbíróságnak 1900. évi V. II. 260. sz. végzésével dr. Parragh Antal ügyvéd által képviselt May Vilmos és társa özvegy Bieber Józsefné felperes részére Léhner Samu és neje alperes ellen 420 korona követelés s jár erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperestől lefoglalt 630 korona 80 fillérre becsült ingóságokra, a fentidézett pécsi járásbírósági 1900. V. II. 260/3. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az alap- és felül foglaltak követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, 300 kor. tőke s jár. erejéig alperes lakásán **Pécssett, Siklósi-utca 30. sz. alatt** leendő megtartására határidőül **1900. évi szeptember hó 20. napjának délutáni 1 órája** tüzetik ki, mikor a bíróilag lefoglalt butorok, lakásberendezés, üzleti áruk s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőknek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

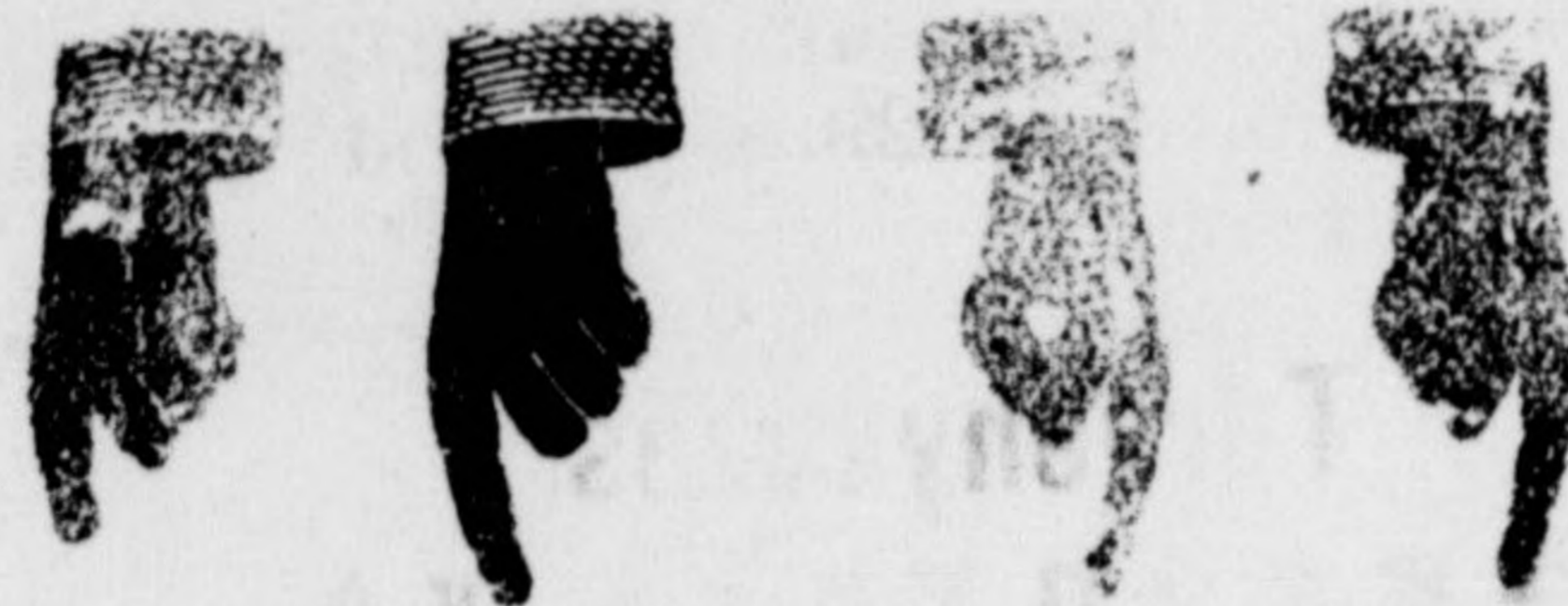
Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban

eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólírt kiküldőtnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Pécssett, 1900. évi szeptember hó 10-ik napján.

Engler Kálmán,
kir. bir. végrehajtó.

Meglepő

olcsó árakon vásárolható

FEHÉR BÉLA

óriási választéku

BUTOR

raktárában

PECSETT, Apáczá-utca 2. sz. a.

a takarékpénztári új palotában.

A legszebb kiállítású és legjobb **készítményü asztalos és kárpitos**

butorok.

Vendéglő-átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Perczel-utcában a volt **Sillay-féle jó hírnévnek örvendő**

vendéglőt

átvettem s azt holnap, szombaton, azaz folyó hó 15-én

megnyitom.

Naponta kitünő villásreggeli. **Friss csapolás.**

Továbbá igen ajánlom **valódi, jó zamatu magyar boraimat.** Pontos és szolid kiszolgálásért kezeskedem.

Kérve a n. é. közönség b. pártfogását, maradtam kitünő tisztelettel

Kovács János,
vendéglős.

MEGHIVÓ

az 1900. évi szeptember 16-án vasárnap a „Petőfihöz“ czimzett vendéglő kerthelyiségében **Malom-utca 15 sz. a.** tartandó jótekonycélu

szüreti ünnepélyre.

Kezdeté délután 4 órakor.

Tisztelettel
Szabó Sándor,
vendéglős.

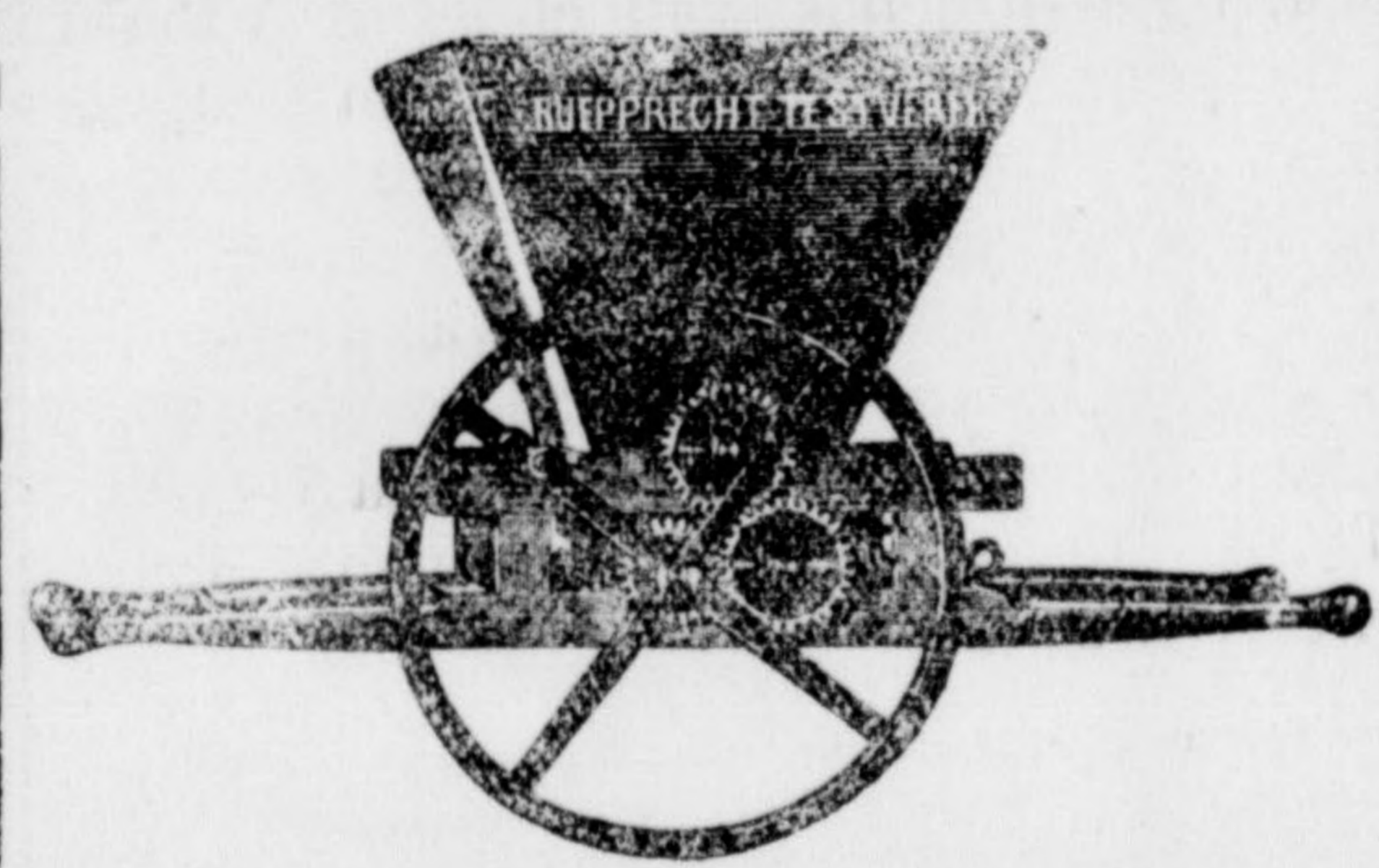
RUEPPRECHT TESTVÉREK

PÉCSETT.

Harang-érez- és vasöntőde,

malomépitészeti,

tűzoltó-szerek-, szivattyú- és gépgyár.

Szőlőszeti és pincészeti gépek és berendezések.

Borsajtók,
szőlőmorzsolók,
szőlő bogyózó-gép,
gyümölcs-örlő gép,
keringős borszivattyúk,
emelyüs
üvegmosó-gépek,
dugaszoló-gépek,

szűrő (filtrirózó) készülék,
peronospora-fecskendők,
phloxera injectorok,
borcsapok,
söresapok,
kénsavas sörmérő készülék
légnymásu sörmérő
készülék. stb. stb.

